

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska

w sprawie ze skargi K. R.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku w sprawie o sygn. III AUz 276/24,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 13 października 2025 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

K. R., działając w imieniu własnym, pismem z 15 maja 2025 r., wniosła o: stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie zawisłej przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku pod sygn. akt III AUz 276/24 (III AUz 121/24), „zalecenie podjęcia przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, poprzez wznowienie tego postępowania oraz uchylenie tego postanowienia z przyczyny nieważności” ponieważ została m.in. „pozbawiona możliwości obrony swoich praw poprzez nedoręczenie jej pism procesowych m.in. odpowiedzi na skargę oraz pouczenie co do odwołania w tej sprawie oraz niereprezentowania przez adwokata” (pkt 1); oraz o przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Bydgoszczy na jej rzecz sumy pieniężnej w kwocie 20 000,00 zł za przewlekłość postępowania (pkt 2).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 614 ze zm., dalej: „u.s.p.p.”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W myśl dyspozycji art. 6 ust. 1-3 u.s.p.p., każdorazowa skarga na przewlekłość postępowania musi spełniać określone wymogi przewidziane dla pisma procesowego, w tym obligatoryjnie winna zawierać żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy, jak również przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Należy podkreślić, że jest to wymóg bezwzględny w świetle w/w ustawy. Ponadto, skarga może zawierać żądanie wydania sądowi rozpoznającemu sprawę albo prokuratorowi prowadzącemu lub nadzorującemu postępowania przygotowawcze zlecenie podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności oraz zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej, co kwalifikowane jest jako wymóg fakultatywny.

Skarga złożona przez K. R. nie spełnia wymogów przewidzianych w treści art. 6 ust. 2 u.s.p.p., zaś w myśl dyspozycji art. 9 ust. 1 u.s.p.p. sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca taką skargę bez wzywania do uzupełnienia braków.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że skarga podlega rozpoznaniu, o ile spełnia wymagania formalne przewidziane w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. Oznacza to, że skarżący w uzasadnieniu skargi szczegółowo wskazać musi, w czym dopatruje się nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu jego sprawy, tj. w sposób precyzyjny przedstawi konkretne działania bądź zaniechania sądu rozpoznającego sprawę, które w konsekwencji doprowadziły do zwłoki (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 19 września

2022 r., I NSP 290/22; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 49/20; z 21 lutego 2007 r., III SPP 5/07; z 7 czerwca 2005 r., III SPP 103/05). Wskazanie powyższych okoliczności jest niezbędne dla merytorycznej oceny skargi. Sąd musi wiedzieć, na jakim etapie postępowania doszło według strony do przewlekłości, na czym ona polegała, tzn. jakie konkretnie czynności procesowe zostały podjęte przez sąd wadliwie lub nie zostały podjęte w ogóle (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 lipca 2020 r., I NSP 93/20; z 1 marca 2022 r., I NSP 31/22). Bez wskazania powyższych okoliczności sąd nie jest w stanie dokonać oceny czynności sądu w oparciu o kryteria wskazane w art. 2 ust. 2 u.s.p.p. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2020 r., I NSP 162/20; z 19 stycznia 2022 r., I NSP 264/21).

Nie ulega wątpliwości, że uszczegółowienie zarzutów powinno nastąpić w odniesieniu do etapu postępowania, którego skarga bezpośrednio dotyczy i który objęty jest zakresem właściwości Sądu Apelacyjnego. Wymóg powyższy nie został w niniejszej sprawie w pełni dochowany. Nie zostały wymienione uchybienia ani wadliwości po stronie Sądu Apelacyjnego, które spowodowały naruszenie prawa skarżącej do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Ich brak musi zatem zostać uznany za niedochowanie wymogu określonego w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. Pismo skarżącej nie zawiera właściwego uzasadnienia, co sprawia, że Sąd Najwyższy pozbawiony jest możliwości merytorycznego rozpoznania wniesionej skargi. Skarżąca bowiem kwestionują jedynie fakt niewydania przez Sąd orzeczenia o konkretnej treści. Skarga na przewlekłość nie jest instrumentem weryfikacji merytorycznej treści rozstrzygnięcia. Skarżąca winna odróżnić terminowość i prawidłowość czynności podejmowanych przez Sąd od konkretnej treści orzeczenia. Tego w uzasadnieniu nie dochowano. Mylnie też wskazano Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, od którego żąda sumy pieniężnej w kwocie 20 000,00 zł. Zdaniem Sądu Najwyższego skarżąca winna wskazać konkretne czynności, których zaniechano lub które w jej ocenie podjęto wadliwie. Zgodnie z art. 14 ust. 2 u.s.p.p. skarżąca może wystąpić z nową skargą w tej samej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdza, że wniesiona przez K. R. skarga na przewlekłość postępowania nie spełnia wymogów

formalnych określonych w art. 6 ust. 2 pkt 2 u.s.p.p. i na podstawie art. 9 ust. 1 u.s.p.p. podlega odrzuceniu, bowiem skargę niespełniającą tych wymagań sąd właściwy do jej rozpoznania odrzuca bez wzywania do uzupełnienia braków.

JW.

[a.ł.]